

Herziene regeling projectwerkbeurzen voor literaire vertalers

21 juli 2009

Regeling van het bestuur van de Stichting Nederlands Letterenfonds als bedoeld in artikel 10 lid 4 van de Wet op het specifiek cultuurbeleid en artikel 5 lid 2 van het Algemeen reglement van de Stichting Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat.

1. Doelstelling

- 1.1 Een projectwerkbeurs is een *projectsubsidie*, waarmee het Nederlands Letterenfonds beoogt bij te dragen aan de totstandkoming van de vertaling van literair werk in het Nederlands en Fries, dat wordt uitgegeven bij een professionele uitgeverij in een redelijke oplage en dat in de reguliere boekhandel verkrijgbaar is.
- 1.2 Projectwerkbeurzen zijn bestemd ter ondersteuning van ervaren literaire vertalers en ter stimulering van recent gedebuteerde talentvolle literaire vertalers.

2. Wie kunnen projectwerkbeurzen aanvragen?

- 2.1 Projectwerkbeurzen zijn bestemd voor vertalers die literair werk, zoals proza (fictie en non-fictie), poëzie, kinder- en jeugdliteratuur en toneel, in het Nederlands of Fries vertalen.
- 2.2 Om een projectwerkbeurs te kunnen aanvragen dient van de vertaler – op het moment van indienen van de aanvraag – **minimaal één**¹ zelfstandig² vertaald, literair boek in het Nederlands of Fries te zijn gepubliceerd.
 - 2.2.1 De publicatie als bedoeld in 2.2 moet aan de volgende eisen voldoen:
 - a) De publicatie is uitgegeven in boekvorm door een professionele uitgeverij in een oplage van minstens 500 exemplaren en in de reguliere boekhandel in Nederland verkrijgbaar. Een professionele uitgeverij wordt als volgt gedefinieerd: De uitgeverij verzorgt een aanbieding aan de boekhandel, hanteert de gebruikelijke leveringsvoorwaarden en maakt minstens één keer per jaar een fondslijst; de uitgeverij beschikt over een professionele en onafhankelijke redactie en de publicaties van de uitgeverij hebben een ISBN-nummer.
 - b) De omvang van een poëziebundel dient minimaal *20 pagina's* te zijn, van proza minstens *25.000 woorden*.
 - c) De publicatie is geen uitgave in eigen beheer, gelegenheidsuitgave, werk dat uitsluitend bestaat uit redactie en samenstelling of een vertaling die tevens een bewerking is.
 - d) De vertaler heeft voor de vertaling een redelijk honorarium ontvangen van de uitgeverij.Dit houdt in dat voor de vertaling een contract is afgesloten, waarin minimaal bepalingen over het royalty-percentage en de licentie zoals geregeld in het Modelcontract GAU/VvL voor de uitgave van de vertaling van een literair werk, zijn overeengekomen. Daarnaast dient met de uitgever een redelijke en gangbare honorering per te vertalen woord dan wel in het geval van poëzie een redelijke en gangbare honorering per dichtregel met een minimumbedrag per gedicht te zijn overeengekomen.

Daartoe wordt door het bestuur van het Nederlands Letterenfonds jaarlijks een minimum honorering vastgesteld waarvan niet ten nadele van de vertaler mag zijn afgeweken. Deze minimum honorering sluit aan bij het resultaat van het door GAU en VvL gehouden onderzoek naar historische informatie en/of uit de praktijk te herleiden gangbare tarieven. De minimum honorering wordt bekendgemaakt op de website van het Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat: www.fondsvoordeletteren.nl.

Daarnaast dient in het contract het aantal woorden (poëzie in aantal gedichten of versregels) dat voor de desbetreffende vertaling werd vastgesteld, te zijn aangegeven.

Informatie over het Modelcontract is te vinden op de websites van de VvL, www.schrijversenvertalers.nl en van de GAU, www.nuv.nl.
 - 2.3 Verlening van een projectwerkbeurs is gebonden aan een door het bestuur vast te stellen **inkomensgrens**. Het belastbaar verzamelinkomen in het jaar waarin (voorschotten van) een werkbeurs worden opgenomen, mag niet hoger zijn dan de vastgestelde inkomensgrens (zie: ook

¹ Indien de publicatie een vertaaldebuut betreft, mag de publicatiedatum daarvan op het moment van de aanvraag niet langer dan vier jaar geleden zijn. Bovendien moet het vertaaldebuut zijn vertaald uit dezelfde taal als de brontekst waarvoor een projectwerkbeurs wordt aangevraagd. Indien de vertaler reeds meerdere literaire vertalingen heeft gepubliceerd, gelden deze twee eisen niet.

² Een duo vertaling is toegestaan mits het project waarvoor een projectwerkbeurs wordt aangevraagd, door hetzelfde duo wordt vertaald als de literaire debuutvertaling.

hierna onder 6.6 en 9). De hoogte van de inkomensgrens wordt aan het begin van het jaar bekend gemaakt op de website van het Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat: www.fondsvoor-deletteren.nl.

- 2.4 Het Nederlands Letterenfonds heeft een samenwerkingsverband met het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL). Ook het VFL heeft subsidieregelingen voor beginnende en ervaren literaire vertalers. **Een aanvraag voor een projectwerkbeurs kan éénmalig en uitsluitend bij één van beide fondsen worden ingediend.** Een tweede aanvraag van dezelfde vertaler voor hetzelfde vertaalproject wordt afgewezen. Daarnaast mag een aanvraag voor een projectwerkbeurs niet gecombineerd worden met een aanvraag voor een stimuleringssubsidie bij het VFL. Aan literaire vertalers die in het Belgische rijksregister zijn ingeschreven, wordt verzocht hun aanvragen in te dienen bij het VFL. Informatie over de subsidieregelingen van het VFL is te vinden op: www.vfl.be.

3. Welke en hoeveel vertaalprojecten komen in aanmerking?

- 3.1 Projectwerkbeurzen zijn bestemd voor vertaalprojecten die op het moment van de subsidieaanvraag nog geheel niet of niet in belangrijke mate zijn gerealiseerd.
- 3.2 Een projectwerkbeurs is strikt gebonden aan een vertaalproject dat leidt tot boekpublicatie.
- 3.3 Uitsluitend vertalingen die rechtstreeks uit de brontaal worden gemaakt komen voor een projectwerkbeurs in aanmerking. Vertaalprojecten die via tussentalen tot stand komen zijn uitgesloten.
- 3.4 De vertaler ontvangt voor het vertaalproject een redelijk honorarium van de uitgeverij.
 - 3.4.1. Voor de vertaling dient een contract te zijn of te worden afgesloten als vermeld onder 2.2.1d.
 - 3.4.2. Bij het indienen van de aanvraag dient of een kopie van het contract of een verklaring van de uitgever overgelegd te kunnen worden waarin is vermeld dat een contract als hier bedoeld met de vertaler wordt afgesloten. Het contract dient uiterlijk binnen één maand na besluitvorming op de aanvraag te kunnen worden overgelegd. Het bestuur houdt zich het recht voor om bij ernstige twijfel aan de getrouwheid van het contract een accountantsonderzoek te doen verrichten.
- 3.5 Maximaal vier vertaalprojecten kunnen jaarlijks voor subsidie worden voorgelegd.

4. Formele toetsing

Een aanvraag die niet voldoet aan het gestelde onder 1,2 of 3 wordt afgewezen.

5. Waar, hoe en wanneer moet de aanvraag worden ingediend?

- 5.1 Projectwerkbeurzen moeten door de vertaler persoonlijk worden aangevraagd met gebruikmaking van het door het Nederlands Letterenfonds vastgestelde aanvraagformulier.
- 5.2 De aanvraagformulieren dienen volledig ingevuld, gedateerd en ondertekend te worden gestuurd naar het secretariaat van het Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat.
- 5.3 Projectwerkbeurzen kunnen **het hele jaar door** worden aangevraagd; er zijn maximaal vier behandelrondes per jaar.

6. Het aanvraagdossier

De aanvraag bevat in ieder geval de volgende informatie:

- 6.1 Een zo concreet mogelijke **omschrijving** van het vertaalproject of de projecten. Gevraagd wordt aan te geven: de omvang, het genre en een goede motivering van het literaire belang van het te vertalen werk, zo mogelijk ondersteund door recensies of beschouwingen over het werk. De aanvrager geeft tevens informatie over de werkwijze bij de vertaling, de te verwachten moeilijkheden, mogelijke oplossingen ed. Ook dient het beoogde tijdstip van afronding te worden vermeld. Indien de vertaling in samenwerking met (een) andere vertaler(s) geschiedt, dient de werkwijze en meerwaarde van de samenwerking gemotiveerd te worden. Bij bloemlezingen of selecties dient het selectie criterium te worden toegelicht. Bij een aanvraag ten behoeve van een hervertaling, zijnde een nieuwe vertaling van een eerder vertaald werk, dient de noodzaak van de hervertaling met redenen omkleed te worden.
- 6.2 Het oorspronkelijke werk in boekvorm of typoscript (twee exemplaren).
- 6.3 Een voor de aanvraag relevant **overzicht van gepubliceerde literaire vertalingen**.
- 6.4 Informatie over de voortgang of de publicatiedatum van de laatst gesubsidieerde vertalingen, voor zover van toepassing.
- 6.5 Een kopie van het contract of de verklaring van de uitgever dat het contract binnen een maand na besluitvorming kan worden overgelegd.
- 6.6 **Inkomensgegevens:** de meest recente belastingaanslag of andere bewijsstukken die inzage geven in het inkomen in het jaar voorafgaand aan het jaar waarin een projectwerkbeurs wordt aangevraagd én een prognose over het inkomen in het jaar van toekenning.
- 6.7 Eventueel een **financiële planning;** deze is in ieder geval noodzakelijk indien het inkomen in het jaar voorafgaand aan de aanvraag en/of de periode waarvoor de projectwerkbeurs wordt

- aangevraagd hoger is dan wel in de buurt komt van de inkomensgrens.
- 6.8 *Voor recent gedebuteerde vertalers: een kopie van het contract met de uitgever over de debuutvertaling.*
 - 6.9 Het secretariaat kan, indien de aanvraag daartoe aanleiding geeft, de aanvrager om nadere informatie verzoeken. De aanvrager dient er rekening mee te houden dat *drie* exemplaren van een recente vertaling in boekvorm kort na ontvangst van de aanvraag door het Fonds kunnen worden opgevraagd, vergezeld van (minimaal 20) pagina's uit het midden van de tekst van de oorspronkelijke boekuitgave.
 - 6.10 De aanvrager is verantwoordelijk voor een juiste en volledige informatieverstrekking op grond waarvan het Fondsbestuur redelijkerwijs tot een besluit kan komen. Indien de aanvraag, na gelegenheid tot reparatie, onvolledig is wordt deze buitenbehandeling gesteld.

7. Advisering door de Adviescommissie Projectwerkbeurzen

Nadat is vastgesteld dat de aanvraag aan alle voorwaarden voor behandeling voldoet, wordt de beoordeling van de aanvragen voorbereid door een Adviescommissie Projectwerkbeurzen, bestaande uit minimaal drie en maximaal zeven leden van de Adviesraad van het Fonds, die daarbij gebruik kan maken van (pre)adviezen van externe deskundigen.

8. Beoordelingscriteria

Bij het nemen van de beslissingen wordt rekening gehouden met de volgende (combinatie van) factoren, waarvan de kwaliteitsfactor voorop staat:

8.1 Inhoudelijke factoren:

- 8.1.1. Het literaire belang en/of literaire kwaliteit, omvang en moeilijkheidsgraad van het te vertalen werk;
- 8.1.2. De verwachtingen die het bestuur heeft ten aanzien van het resultaat, gebaseerd op de volgende factoren, waarvan de vertaalkwaliteit voorop staat:
 - a) vertaalkwaliteit van het reeds in boekvorm gepubliceerde literaire werk, met name die vertalingen waarvoor eerder een projectwerkbeurs is toegekend.
 - b) ontwikkeling van de vertaalkwaliteit
 - c) ervaring van de vertaler op het vertaalgebied waarop de aanvraag betrekking heeft
 - d) tijdsinvestering
 - e) (eventuele) samenwerking met andere vertalers
 - f) (mate van) realisering van eerdere, met een projectwerkbeurs ondersteunde vertaalprojecten.
- 8.1.3. Het publicatieritme.

8.2 Formele factoren:

- 8.2.1 De aanwezigheid van contracten voor het te vertalen werk of de redelijke verwachting dat het contract binnen een maand na de besluitvorming kan worden overgelegd;
- 8.2.2 Inkomensgegevens en eventuele financiële planning;
- 8.2.3 Financiële middelen verstrekt door andere subsidiegevers, opdrachtgevers ed. voor hetzelfde project;
- 8.2.4 Het beschikbare budget.

8.3 Beleid:

- 8.3.1 Het bestuur geeft prioriteit aan literair belangwekkende projecten van meer dan gemiddelde omvang en moeilijkheidsgraad, ingediend door vertalers die bewezen hebben kwalitatief goede vertalingen te maken.
- 8.3.2 Voor vertaalprojecten die worden afgewezen op grond van een te beperkte literaire kwaliteit, moeilijkheidsgraad en/of omvang van de brontekst kan niet opnieuw een aanvraag worden ingediend.
- 8.3.3 Wordt de aanvraag afgewezen omdat er onvoldoende positieve verwachtingen zijn over de vertaalkwaliteit van de aanvrager, dan kan pas weer een nieuwe aanvraag worden ingediend als er een nieuwe vertaling in boekvorm beoordeeld kan worden.
- 8.3.4 Wanneer een aanvraag inhoudelijk positief wordt beoordeeld en uitsluitend op formele gronden (bijv. de overschrijding van het subsidieplafond als bedoeld in 12 of het niet tijdig kunnen overleggen van het contract) wordt afgewezen, dan wordt de aanvraag – mits er een contract is – in beginsel doorgeschoven naar de volgende behandelronde.
- 8.3.5 Indien met meerdere vertalers aan een vertaalproject wordt gewerkt, dan dienen de vertalers er rekening mee te houden dat beoordeeld wordt of het te verwachten resultaat een consistente gezamenlijke vertaling oplevert. Gelet wordt daarbij op de wijze van samenwerking, de vertaalkwaliteiten van de vertalers en – indien van toepassing – de kwaliteit van eerdere gezamenlijke projecten.
- 8.3.6 *Voor recent gedebuteerde literaire vertalers geldt dat bij de eerste en tweede aanvraag voor een projectwerkbeurs het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de kwaliteit van de reeds door de vertaler gemaakte vertaling of vertalingen.*

8.4 En al wat verder van belang kan zijn voor het nemen van een zorgvuldige beslissing.

9. De hoogte van de projectwerkbeurzen; mogelijkheid tot gespreide opname voor langlopende vertaalprojecten

- 9.1 De hoogte van de projectwerkbeurs wordt in hoofdzaak gerelateerd aan het beschikbare budget, de vertaalkwaliteit van de aanvrager, de literaire kwaliteit van de brontekst, de omvang, de moeilijkheidsgraad en de geplande tijdsinvestering. Per vertaler kan jaarlijks maximaal een bedrag ter hoogte van de inkomensgrens aan projectwerkbeurzen worden verleend.
- 9.2 *Bij aanvragen van recent gedebuteerde literaire vertalers wordt bij het bepalen van de hoogte van de eerste projectwerkbeurs tevens rekening gehouden met de nog beperkte literaire vertaalervaring.*
- 9.3 Voor vertaalprojecten die werk voor meerdere jaren omvatten, kan gedurende de periode waarin aan het vertaalproject gewerkt wordt het subsidiebedrag in gedeelten worden opgenomen met een maximum per jaar van een bedrag ter hoogte van de inkomensgrens.

10. Mentoraat

Indien het bestuur besluit tot verlening van een eerste projectwerkbeurs voor een tweede of derde vertaalproject, wordt de literair vertaler daarmee tevens toegelaten tot het mentoraatsprogramma van het Nederlands Letterenfonds en het Expertisecentrum Literair Vertalen. Het Nederlands Letterenfonds betaalt eenmalig de begeleidingskosten van een ervaren vertaler. Deelname aan het mentoraatsprogramma geschiedt op vrijwillige basis. De voorwaarden waaronder en de termijn waarbinnen gebruik kan worden gemaakt van het mentoraatsprogramma worden vermeld in het besluit op de aanvraag.

11. Herziening subsidiebesluit bij gewijzigde omstandigheden

Indien zich omstandigheden voordoen op grond waarvan in redelijkheid niet van het bestuur verwacht kan worden dat het de hoogte van de projectwerkbeurs of de toegang tot het mentoraatsprogramma handhaaft, kan het bestuur een eerder besluit herzien. Een wijziging van het besluit in het nadeel van de vertaler geschiedt niet, dan nadat de vertaler in de gelegenheid is gesteld daarover zijn zienswijze kenbaar te maken.

12. Subsidieplafond

- 12.1 Het bestuur kan per jaar een subsidieplafond vaststellen. Bij overschrijding van het vastgestelde plafond worden aanvragen op budgettaire gronden niet of met een lager subsidiebedrag gesubsidieerd. De hoogte van het subsidieplafond wordt uiterlijk aan het begin van het jaar waarin de projectwerkbeurzen kunnen worden aangevraagd, via de website van het Nederlands Letterenfonds bekend gemaakt.
- 12.2 Wordt het subsidieplafond niet bereikt, dan worden de middelen die na een boekjaar resteren, doorgeschoven naar het budget dat bestemd is voor een volgende beslissingsronde projectwerkbeurzen.

13. Besluiten

Besluiten worden door of namens het bestuur van het Nederlands Letterenfonds genomen.

14. Bekendmaking van de besluiten

- 14.1 Het fonds streeft ernaar de beslissing binnen zes maanden na indiening van de aanvraag schriftelijk bekend te maken.
- 14.2 Een inhoudelijke motivering van het besluit wordt niet automatisch verstrekt. De aanvrager kan de motivering van het besluit opvragen binnen twee weken na bekendmaking van de beslissing.

15. Subsidieverplichtingen

- 15.1 De projectwerkbeurs dient aangewend te worden voor het in de aanvraag omschreven vertaalproject. Wanneer een vertaalproject geen doorgang kan vinden, dient het bestuur tijdig te worden ingelicht en vervalt de aanspraak op de projectwerkbeurs. Wanneer de vertaling wordt uitgesteld, dient het bestuur eveneens op de hoogte te worden gebracht.
- 15.2 De toekenning van een projectwerkbeurs is gebonden aan de verplichting dat de vertaler vóór het einde van het boekjaar schriftelijk te kennen geeft de beurs te aanvaarden, bijvoorbeeld door middel van het aanvragen van een voorschot. Wanneer voor 31 december geen bericht is ontvangen, dan wordt de subsidieverlening ingetrokken en vervalt de aanspraak op de projectwerkbeurs.

- 15.3 Wanneer een vertaler een projectwerkbeurs heeft ontvangen van het Nederlands Letterenfonds en er in slaagt meerdere subsidies of andere geldelijke middelen voor hetzelfde vertaalproject te verwerven, dient hij het bestuur daarvan in kennis te stellen. Het bestuur kan daarop besluiten de hoogte van de projectwerkbeurs te herzien en de reeds uitbetaalde voorschotten terug te vorderen of te verrekenen met nog toe te kennen voorschotten.
- 15.4 Boeken die met een projectwerkbeurs van het Nederlands Letterenfonds zijn vertaald, dienen direct na publicatie in enkelvoud toegezonden te worden aan het Fonds. Het Nederlands Letterenfonds dient in de publicatie genoemd te worden als subsidiegever.

16. Uitbetaling

- 16.1 Nadat de subsidietoekenning heeft plaatsgevonden, kan door de betreffende vertaler, in afwachting van de definitieve vaststelling door het bestuur, schriftelijk tot betaling van een terugvorderbaar **voorschot** worden verzocht. Uitbetaling van een voorschot vindt plaats mits het contract voor het met een projectwerkbeurs ondersteunde vertaalproject in het bezit is van het Fonds en aan de gestelde eisen voldoet.
- 16.2 Voor vertalers met gehonoreerde meerjarige vertaalprojecten geldt dat een verzoek om een volgend voorschot in een volgend jaar vergezeld dient te gaan van een voortgangsrapportage en (wanneer in bezit) de belastingaanslag van het jaar waarin het voorgaande voorschot is uitgekeerd.
- 16.3 Het bestuur kan besluiten de betaling van voorschotten op te schorten tot de gevraagde definitieve belastingaanslagen zijn ontvangen.

17. Definitieve vaststelling

- 17.1 Een projectwerkbeurs kan pas definitief vastgesteld worden wanneer door de subsidie-ontvanger is aangetoond dat zijn belastbaar inkomen, gedurende de periode waarin hij (voorschotten van) een projectwerkbeurs heeft ontvangen, onder de inkomensgrens van het Fonds viel. De hoogte van de werkbeurs kan pas definitief worden vastgesteld wanneer de definitieve belastingaanslag(en) is/zijn overgelegd van het jaar of de jaren waarin een (voorschot op de) projectwerkbeurs is uitbetaald.
Na definitieve vaststelling van de hoogte van de projectwerkbeurs wordt het aldus vastgestelde bedrag minus het voorschot uitbetaald.
- 17.2 Indien het uitbetaalde voorschot het bedrag van de definitieve projectwerkbeurs overtreft, is de subsidie-ontvanger gehouden het teveel uitgekeerde terug te betalen. Het bestuur behoudt zich het recht voor om een vordering uit hoofde van een te hoog of ten onrechte betaald voorschot te verrekenen met andere toegekende subsidies bestemd voor de betreffende vertaler.
- 17.3 Wanneer niet binnen **twee jaar** na de laatste bevoorschotting de gevraagde definitieve belastingaanslag(en) of andere verklaring(en) omtrent het inkomen zijn overgelegd, dan kan het bestuur besluiten om het subsidiebedrag definitief vast te stellen op **nihil**. Reeds uitbetaalde voorschotten kunnen dan worden teruggevorderd of verrekend met andere toegekende subsidies bestemd voor de betreffende vertaler.

18. Regeling bij overlijden

Werkbeurzen zijn hoogstpersoonlijk en kunnen niet aangevraagd worden door erfgenamen van de vertaler. Resterende voorschotten kunnen niet opgevraagd worden door de erfgenamen; een reeds uitgekeerd voorschot wordt bij overlijden niet teruggevorderd.

19. Hardheidsclausule

Indien de toepassing van deze regeling, gezien het doel en strekking van deze regeling leidt tot onbillijkheden van overwegende aard kan het bestuur besluiten tot afwijking van het bepaalde onder 4.

20. Algemeen Reglement en Huishoudelijk Reglement

Van toepassing op deze regeling is het Algemeen Reglement van het Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat waarin algemene bepalingen omtrent de subsidieverdeling zijn omschreven, zoals de aanvraagprocedure, de criteria, voorwaarden en de bezwaarprocedure. Eveneens van toepassing is het Huishoudelijk Reglement waarin de interne organisatie van het Nederlands Letterenfonds, afdeling Huddestraat wordt geregeld. Beide reglementen zijn op verzoek verkrijgbaar bij het secretariaat.

21. Inwerkingtreding en overgangsbepaling

Deze regeling treedt in werking met ingang van 21 juli 2009. Met deze datum vervallen de Regeling Projectwerkbeurzen voor literaire vertalers en de Regeling stimuleringsubsidies vertaald literair werk 2005–2009.

*het bestuur van het Fonds voor de Letteren,
namens het bestuur:
M.F. van den Bergh,
waarnemend directeur.*

TOELICHTING:

De inhoud van deze regeling werd op 21 juli 2009 vastgesteld door het bestuur van de Stichting Fonds voor de Letteren en op 20 augustus 2009 goedgekeurd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In verband met de fusie per 1 januari 2010 van de Stichting Fonds voor de Letteren en de Stichting Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds en de naamswijziging van de gefuseerde stichting in Stichting Nederlands Letterenfonds is per 1 januari 2010 de aanduiding Fonds voor de Letteren gewijzigd in Nederlands Letterenfonds, waar nodig aangevuld met de toevoeging afdeling Huddestraat.